

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIG-2339/17-G23/1

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Pedagogicko-psychologická poradna Brno, příspěvková organizace
Sídlo	Hybešova 253/15, Staré Brno, 602 00 Brno
E-mail právnické osoby	poradna@pppbrno.cz
IČ	70843155
Identifikátor	600034283
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Libor Mikulášek
Zřizovatel	Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti	Zachova 1, 602 00 Brno
Termín inspekční činnosti	4. – 6. 4. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s §174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek a průběhu poskytovaných poradenských služeb ve školském poradenském zařízení.

Charakteristika

Pedagogicko-psychologická poradna Brno, příspěvková organizace (dále „PPP“) zajišťuje pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, školy a školská zařízení informační,

diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost v okresech Brno-město a Brno-venkov. Pedagogicko-psychologická poradna má celkem pět míst poskytování poradenských služeb (dále „pracoviště“) v Brně (ulice Hybešova, Sládkova, Zachova, Kohoutova, Lomená), jedno v Židlochovicích a jedno v Ivančicích. Součástí PPP je Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, jehož služby jsou poskytovány na pracovišti Sládkova. To se zabývá primární prevencí rizikového chování a prevence experimentování s návykovými látkami.

Hodnocení podmínek poskytování poradenských služeb

Ředitelství a ekonomický úsek sídlí v centru Brna v ulici Zachova, ve čtyřpodlažní vile. Služby klientům jsou zde poskytovány v celkem 12 standardně vybavených odborných pracovnách. Pět z nich bylo vybudováno přede dvěma lety v půdních prostorách. V budově jsou zřízeny čekárny pro klienty. Budova není bezbariérová, imobilním klientům je služba poskytována na pracovišti Kohoutova, které je bezbariérové.

Ředitel školského zařízení splňuje požadované kvalifikační předpoklady. Byl jmenován na základě konkurzního řízení v roce 2009 do funkce ředitele. Realizovaná vize ředitele zařízení je založena na znalosti místních podmínek a vzdělávacích trendů. Písemná podoba koncepce rozvoje školského poradenského zařízení a dílčí plány práce v oblastech řízení, kontaktů s veřejností, personální a ekonomické obsahují převážně obecné záměry.

Vedení PPP tvoří ředitel, statutární zástupce, zástupce ředitele pro pracoviště primární prevence a vedoucí pracovníci pracovišť. Jasná struktura a konkrétnost organizačního řádu a vnitřní řádu a dalších směrnic nastavují jednoznačná pravidla a účelně napomáhají efektivnímu řízení celé organizace. Propracovaný systém vnitřní kontroly zpráv a doporučení ke vzdělávání zajišťuje jednotný postup odborné práce na všech pracovištích. Ředitel PPP realizuje porady vedení v týdenních intervalech, samostatně pak porady s ekonomickým úsekem. Další pracovní jednání jsou svolávána operativně. Pro vnitřní komunikaci a spolupráci uvnitř PPP jsou využívány interní webové stránky, které registrují veškeré pracovní aktivity všech zaměstnanců. Umožňují i sdílení dokumentů, prostor pro společnou diskusi, vzájemnou výměnu zkušeností a návrhy řešení diskutovaných problémů.

V tomto školním roce pracuje v PPP celkem 37 psychologů, 23 speciálních pedagogů, 8 sociálních pracovníků a 1 administrativní pracovník. V posledním roce došlo díky rozvojovému programu k personálnímu posílení školského poradenského zařízení o 6 pedagogických pracovníků a 2 sociální pracovníky. Na pracovišti Zachova odpovídají personální podmínky činností, které pracovníci vykonávají. Poradenské služby zde poskytuje 7 psychologů a 5 speciálních pedagogů (včetně ředitele – speciálního pedagoga a psychologky – zástupkyně ředitele). Administrativní činnosti a komunikaci s orgánem sociálně-právní ochrany dětí a zákonnými zástupci zajišťují 2 sociální pracovníce. Pedagogický sbor poradenských pracovníků je věkově různorodý a dlouhodobě stabilizovaný.

Vedení PPP vytváří velmi dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“). Vzdělávací akce, kterých se zaměstnanci účastní, vycházejí z aktuální nabídky vzdělávání a požadavků jednotlivých pracovníků. Ve školním roce 2015/2016 vedení PPP uspořádalo pro všechny pedagogické pracovníky celkem 7 seminářů zaměřených především na novelizaci právních norem, hodnocení žáků, procesuálních postupů PPP apod. Jednotliví pracovníci se účastnili výcviků, konferencí a akreditovaných vzdělávacích akcí zaměřených na oblasti potřebné pro výkon jejich práce. Pracovníci jsou

členy odborných skupin, které formulují jednotné podmínky pro poskytování poradenských služeb v České republice a významně se podílejí na tvorbě diagnostických nástrojů. Informace získané v odborných skupinách přenášejí operativně do činnosti PPP a zajišťují tak poskytování poradenských služeb v souladu s aktuálními trendy. Vysokou úroveň má koncepce i realizace uvádění nových a začínajících pracovníků PPP. Zpracovaná metodika uvádění odborných pracovníků a dodržování uvedených postupů zabezpečuje jejich seznámení s odbornou prací, organizací činností. Zaměstnanci absolvují úvodní vzdělávání organizované Národním ústavem pro vzdělávání. Za uvádění pracovníků jsou odpovědní zkušení odborní pracovníci.

Odborní pracovníci mají v rámci svých pracovních náplní jasně vymezené pracovní kompetence odpovídající jejich vzdělání. Sociální pracovníce částečně zabezpečují i administrativní agendu, pravidelně kontrolují a doplňují veškerou dokumentaci klientů. Zabezpečují přenos informací od klientů či jejich zákonných zástupců k odborným pracovníkům a naopak.

Vedení školského zařízení klade důraz na zajištění a používání kvalitních psychologických diagnostických nástrojů. Jsou využívány standardizované nástroje, metody a postupy. Jedna z odborných pracovních skupin koordinuje v rámci celého zařízení nákup nových psychologických diagnostických nástrojů a jejich adekvátní používání vzhledem k věku klientů a účelu diagnostiky

Pedagogicko-psychologická poradna disponuje kvalitními nástroji využívanými pro šetření v rámci prevence školní neúspěšnosti v předškolním a mladším školním věku. Odborní pracovníci zjišťují a posuzují školní připravenost, schopnosti a dovednosti v oblasti čtení a psaní, matematických schopností. Diagnosticko-intervenční materiály vznikly v PPP Brno a následně byly standardizovány pro českou populaci. Diagnostiku intelektového nadání, tzv. identifikaci nadání, provádí speciální pedagog ve spolupráci s psychologem za použití standardizovaných nástrojů, analýzou studijních výsledků a pozorováním klientů.

Činnost PPP je zajištěna vícezdrojovým financováním. Hlavním zdrojem příjmů jsou finance ze státního rozpočtu na přímé náklady. Na úhradu provozních nákladů je určen příspěvek na provoz z rozpočtu zřizovatele. Vybavení PPP diagnostickými nástroji bylo financováno z Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Cílem projektu je vznik diagnosticko-intervenčního programu, který vytvoří pedagogickou diagnostiku, rozšíří a zkvalitní navazující diagnostiku pro poradenská zařízení. Nastavení finančních priorit umožňuje pravidelně a systematicky inovovat testové baterie, diagnostické metody, včetně proškolení jejich uživatelů. Pedagogicko-psychologická poradna nemá služební automobil, což nevytváří dobré podmínky pro mobilitu pracovníků. Pracovníci PPP jsou zapojeni do individuálního systémového projektu zaměřeného na podporu kvalitních poradenských služeb a inkluze. Pedagogicko-psychologická poradna vykonává doplňkovou činnost prostřednictvím přednáškové činnosti pro pedagogy škol, pronájmem místností a prodejem odborných materiálů. Většina pracovníků PPP publikuje odborné články a texty.

Žádosti klientů o poradenské služby jsou centrálně evidovány na pracovišti ulice Kohoutova, kde byl zaveden rezervační systém klientů. Česká školní inspekce z analýzy spisů zjistila, že se nedaří ve všech případech splnit lhůtu tří měsíců od přijetí žádosti o poradenskou službu po zpracování zprávy z vyšetření a doporučení ke vzdělávání.

Hodnocení průběhu poradenských služeb

Ve školním roce 2015/2016 PPP poskytla poradenské služby 10 561 klientům ze 469 škol (275 v Brně-město a 194 – v Brně-venkov). Počet klientů v posledních třech letech kolísal, celkově však vzrostl o 3 % (školní rok 2014/2015 – 10 154 klientů, školní rok 2013/2014 – 10 271 klientů). Pedagogicko-psychologická poradna doporučila ve školním roce 2015/2016 ve 322 případech zřídit pro klienta funkci asistenta pedagoga.

Kvalita poradenských služeb je zvýšena vytvořením stálých týmů, a to ve složení speciální pedagog a psycholog, kteří pravidelně komunikují s předem určenými školami. Každému týmu je přiděleno 5 až 15 škol. Znalost prostředí konkrétní školy, jejího vedení i pedagogů umožňuje efektivní komunikaci se školou. Vedení PPP se snaží, aby konzultace s pedagogy a kontrola nastavených vzdělávacích podmínek probíhala přímo ve školách, tuto podmínku se nedaří vždy splnit. V případně závažných problémech žáka ve škole jsou tyto konzultace realizovány vždy.

Systém objednávání klientů, vedení spisové dokumentace a náležitosti spisů, pravidla pro vydávání zprávy a doporučení, předávání spisové dokumentace uvnitř PPP a péče o klienty, jsou upraveny vnitřní směrníci. V rámci standardních činností PPP realizuje ve svých prostorách individuální reedukační činnosti, PPP nabízí i přístrojovou metodu biofeedback. Poskytování individuální či skupinové reedukace je v současnosti omezeno z důvodu velké vytíženosti odborných pracovníků.

Základem psychologické diagnostiky jsou výkonové testy schopností. Z analýzy vzorku spisů klientů vyplývá, že jsou důsledně dodržovány postupy při vyhodnocování, interpretaci výsledků a stanovení závěrů jednotlivých metod, což se pozitivně promítá také do věcné správnosti a srozumitelnosti závěrů a doporučení jako výsledků poskytnutí poradenských služeb. Nastavený systém spolupráce speciálního pedagoga s psychologem umožňuje efektivně propojovat psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku. Odborní pracovníci při formulování závěrů využívají také poznatky poskytnuté i jinými odborníky mimo školské zařízení. Uplatňovány jsou také prvky dynamické diagnostiky.

Poskytování poradenských služeb je doloženo písemným souhlasem zákonných zástupců klientů. Klient, který je vyšetřen v PPP, má založen svůj osobní spis, který je veden v listinné podobě a elektronicky. V něm jsou uloženy záznamy ze speciálně pedagogických a psychologických vyšetření, záznamy anamnestických údajů, záznamové archy vyhodnocení testů, záznamy z ambulantní péče, zápisy o metodických schůzkách, zápisy z konzultací s pedagogy nebo zákonnými zástupci.

Pro ověření kvality služeb poskytovaných PPP proběhlo u vybraných škol, ve kterých se vzdělávají klienti, inspekční elektronické zjišťování České školní inspekce. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že školy hodnotí kvalitu činnosti PPP většinou nadprůměrně. Přivítaly by však zkrácení doby mezi podáním žádosti o poradenskou službu a obdržením doporučení ke vzdělávání.

Pedagogicko-psychologická poradna spolupracuje s dalšími školskými poradenskými zařízeními, hlavně se speciálně pedagogickými centry.

Závěry

Silné stránky

- Velmi dobrý systém uvádění začínajících a nových odborných pracovníků.
- Propracovaný systém sledování a předávání informací v rámci odborných skupin, týmová spolupráce speciálních pedagogů a psychologů.
- Vytvoření standardizovaného diagnostického nástroje pro diagnostiku výukových obtíží dětí předškolního věku a žáků mladšího školního věku, který je užívaný v České republice.

Slabé stránky

- Nedodržování termínů pro poskytnutí poradenské služby.
- Nízká mobilita poradenských pracovníků při poskytování poradenských služeb ve školách klientů z důvodu absence služebního automobilu.

Doporučení pro zlepšení činnosti školského poradenského zařízení

- Zajistit dodržování tříměsíční lhůty ode dne přijetí žádosti o poskytnutí poradenské služby do vydání zprávy a doporučení.
- Zvýšit počet odborných pracovníků.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina PPP Brno, příspěvkové organizace, čj. 20/62 ze dne 30. dubna 2015
2. Výpis z Rejstříku škol a školských zařízení, tisk dne 4. dubna 2017
3. Potvrzení o obsazení místa ředitele v pedagogicko-psychologické poradně Brno, příspěvkové organizace s platností od 1. května 2015, ze dne 1. července 2015
4. Výkaz o pedagogicko-psychologické poradně podle stavu ke dni 30. září 2016
5. Osobní spisy klientů vedené ve školním roce 2016/2017 (vzorek)
6. Osobní dokumentace pedagogických pracovníků pro školní rok 2016/2017
7. Evidence DVPP všech pracovníků realizovaného ve školním roce 2015/2016
8. Uvádění pracovníka na pracovištích PPP Brno (vzor)
9. Přehledy absolvovaných vzdělávacích akcí v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků absolvované ve školních letech 2015/2016
10. Dokumentace k projektu Diagnosticko-intervenční nástroje jako prevence školní neúspěšnosti a podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

11. Výkaz zisku a ztráty za rok 2016, Rozpis výpočtu daňového přiznání v roce 2016
12. Organizační řád s platností od 1. 9. 2017 čj. PPP – ZA 21/2017
13. Vnitřní směrnice k vedení klienta
14. Koncepce PPP 2016 – 2020 z 1. 9. 2016
15. Plán práce k 1. 9. 2016

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona musí ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.b@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PaedDr. Pavlína Baslerová, školní inspektorka	PaedDr. Pavlína Baslerová v. r.
Mgr. Zdeňka Dufková, školní inspektorka	Mgr. Zdeňka Dufková v. r.
Mgr. Jan Dusík, školní inspektor	Mgr. Jan Dusík v. r.
Mgr. Eva Kořínková, školní inspektorka	Mgr. Eva Kořínková v. r.
PhDr. Petra Novotná, přizvaná osoba, odbornice v oblasti školských poradenských služeb	PhDr. Petra Novotná v. r.
PhDr. Vladimír Píša, školní inspektor	PhDr. Vladimír Píša v. r.

V Praze 31.5.2017

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Libor Mikulášek, ředitel školského zařízení	Mgr. Libor Mikulášek v. r.
--	----------------------------

V Brně 5. 6. 2017